FONS
JOAN SOLER

Endavant

FEDERACIÓ DEMOCRACIA SOCIALISME

BUTLLETI INTERIOR DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

PRIMERA ÉPOCA Nº 15
27 OCTUBRE 1945

FUND. NACIONAL DE DOCUMENTACIÓ

EDITORIAL

L'organitzacio de la Resistència interior de Catalunya

Fins a l'hora d'acabar-se la guerra a Europa, les masses catalanes i peninsulars hostils a Franco, han estat generalment absentes de la lluita clandestina activa. Avui, potser perquè les esperances han estat sovint defraudades, aquestes mateixes masses creuen més profundament en llur propia accio i no es refien tan fàcilment de l'assistència extèrior, ni posen exclusivament llur salvacio en les noticies que els pervenen de les emissores estrangeres.

Des del dia del gran exode, en el 1939, reduides organitzacions i petits grups abnegats, han menat el combat contra el franquisme. La gent els rebia bé, llegia llurs publicacions clandestines, pero un estat d'atuiment col lectiu els mantenia separats de la vida activa d'aquests grups. Al 1940 i 1941 les primeres organitzacions autènticamen resistents comencen llur combat. Front de la Llibertat i Front Nacional inicien una activitat de grups amb la pretensio no sols d'interessar-hi les masses, esquerpes i atrafegades en subsistir enmig de la tragedia, sino de donar una demostracio permanent d'hostilitat contra el franquisme, que mantingués viva l'esperança de les multituds. La guerra, a l'enllaçar el nostre problema amb el problema mundial, va menar, tant a França com a casa nostra, aquestes organitzacions a sumar llur combat amb el dels aliats. La massa va veure en la guerra i en la seva solucio l'acabament dels seus mals i va desestimar l'esforç interior, no sumant-s'hi considerablement.

Avui, les coses han canviat. Poc abans de l'alliberacio de França, en el 1944, els partits i organitzacions sindicals es reagrupen a tota la Peninsula, i a l'abnegacio dels dos Fronts s'hi suma l'activitat dels quadres — reduïts, pero — de totes les organitzacions. Neixen aliances, neixen conjuncions per afinitat, i el combat s'amplia, al mateix temps que la [illegible] interior i [illegible] en [illegible]. Instintivament, pero la gent preveu que la llibertat, la sortida del règim d'excepcio sense fi, d'anorreament civic i de sofrença, els ha de venir de l'exterior, de la mateixa solusio dels problemes de la pau a què ha obligat la guerra. Tothom ha cregut que la liquidacio de la guerra seria també la liquidacio de Franco. S'ha saltat d'una esperança a l'altra, i avui tothom es dona compte que, en les contradiccions que existeixen entre els països guanyadors, hi és més considerat el cas de Trieste o dels Balcans que el cas d'Espanya que resta postergat a resolucions ulteriors.

Es ara que la gent comença a adonar-se que la sofrença li ha fet oblidar de rendir el seu esforç de resistència, que la inquietud i la preocupacio del viure quotidià, tan penos i absorvent, li ha fet oblidar que havia de traduir el seu sentiment d'hostilitat en actes. Es ara, doncs, que la gent es dona compte que aquell combat que semblava estèril, del Front de la Llibertat i del Front Nacional, de la C. N. T., era just, i que sense frapar l'orella de les opinions internacionals amb la violència d'un combat assidu interior contra Franco, el nostre problema no prendrà interés i no serà una cosa obligada el tenir-lo en compte.

No recriminem, pero, a les masses si han encaminat llurs il·lusions cap al canto del minim esforç. Llurs sofrences i llur atuiment ho justifiquen. Recriminem, més aviat, els dirigents politics de la República i de Catalunya que han mancat de responsabilitat i no s'han adonat, fins que el combat mundial ha finit i ha semblat obrir-los-hi els horitzons de noves esperances electorals, que tenien un deure envers la gent que sofria a l'interior i que haurien hagut de dirigir-la permanentment en la seva resistència anonima, donant-li l'exemple, que era la confiança que li mancava. No recriminem que els dirigents politics continuessin els camins de l'exili, cap a les Amèriques, Londres o cap a Suïssa. Recriminem l'oblit de les institucions, que logicament haurien hagut d'estar sempre presents i haurien hagut de fer sentir llur veu. Quan es vol que la gent cregui en les institucions, aquestes han d'obrar de manera que les masses no perdin mai la confiança en aquestes institucions; i les masses no la perden, quan en els pitjors moments, en els moments de desànim i de desorientacio, en els moments que, esmaperdudes, cerquen un punt de referència, les senten presents, acollidores, prop d'elles. No ha estat aixi, ni és aixi, encara. Tot l'esforç interior ha nascut de la propia iniciativa de la gent de la Resisténcia, dels quadres d'organitzacions que es mantenen a allà baix, i a l'exterior no s'ha fet altra cosa sino discutir-los-hi l'autoritat. Avui, que els aires del mon son lliures i semblen sans, s'ha despertat l'activitat dels partits politics, les l'uites de tendència, les apetències i combinacions politiques, com si ens repartissim, ja, circumscripcions i preponderàncies. I els de l'interior en son absents, i llurs interessos no son encara els nostres. Cal que ens afinem. Cal que sincronitzem la nostra accio amb l'interior si veritablement tenim interés en treure Franco que, a voltes, no ho sembla.

Recomanariem, pero, a les organitzacions de l'interior, que no dipositessin lleugerament llur fe en homes i en institucions que tantes

(Segueix pàgina 3)

Per una veritable democràcia

per M. Martinez CUENCA

UN barber, un tipograf, un obrer tèxtil i un escultor, foren els meus mestres en els ideals socialistes. Tots ells eren homes abnegats i senzills. Pacientment, dia darrera dia, em foren entendre quines eren les causes de la injusticia moral i material imperant.

La formula per a desterrar aquests mals era la implantacio del socialisme amb el seu contingut de llibertat i equitat. Allo que feren amb mi, ho feien amb tots aquells que, empesos per un anhel de justicia, s'apropaven als rengles socialistes. No els preocupava el nombre; allo que volien era que cada un dels nous vinguts copsés l'abast de la responsabilitat que contreia al convertir-se en militant d'aquella causa.

Jo admirava els meus mestres per la bondat de les seves intencions i pel prestigi que els donava el fet d'haver ajustat la seva vida pública i privada a la moral socialista, la qual havia de donar com a resultat un mon nou sense fronteres ni violències, sense esclavatge ni explotacio. Un mon nou en el qual l'home seria lliure i feliç...

Pero aquests primers mestres meus han anat desapareixent. El darrer que quedava ha mort de fam en una de les presons de Franco. Aquesta mena de socialista platonic, sentimental i de bona fe ha deixat pas al socialista combatiu, dinàmic i pràctic. Aixo, si bé és perquè les exigències de la lluita actual ho reclamen, té el perill de la degeneracio ideologica i a el qual hem desorti, al pas siés que encara hi som a temps.

Els primers simptomes d'aquesta desviacio els vaig comencar a notar quan arribaren a casa nostra les primeres bafarades totalitàries. La nostra joventut comença a contagiar-se'n. L'any 1933 forma quadres militaritzats, marca el pas i s'habilla amb camisa de color i corretjams. El motiu que la portava a aquelles innovacions era el de poder plantar cara a la reaccio amb els matèixos procediments. Des del punt de vista socialista no hi havia res a dir, pero, aviat, els seus actes es devingueren aixi mateix contraris al principis de democràcia interna.

Observant aquells perills, vaig aprofitar el parlamentqne em correspongue fer en l'acte de lliurement d'una bandera roja a la « Casa del Poble », per a fustigar violentment els partidaris de la idolatria i del capdillatge. Tant bon punt vaig acabar, aquells joves, en formacio de quatre de fons i marcant el pas, s'adreçaren a la Secretaria del Comité Executiu per a demanar la meva destitucio fulminant del càrrec de sots-President del Partit. El Comité els contestà que no podia complaure'ls, puix que aquella mesura només la podia prendre la col·lectivitat en ple. Parodiant aquell famos rei de França sostenien que la col·lectivitat eren ells.

Aquests simptomes es repetiren reiteradament en els anys posteriors pero no retreuré més exemples per a no ferme massa extens. Em limitaré a assenyalar concepcions més recents d'anomenats socialistes que defensen sense vacillacions les excel·lències de la democràcia dirigida i el dret de les minories selectes a regir els destins de la societat. Aquests elements podran anomenar-se tan democràtes i socialistes como vulguin pero, en realitat, son uns perfectes reaccionaris. També n'hi ha que defensen el corporativisme com qualsevol carli empedernit i altres encara que us voldran demostrar, per exemple, que un pais totalitari és el pais més lliure del mon en virtut que el concepte de llibertat no pot considerar-se igual en el nostre pais que a la Patagonia. Aquestes concepcions tenen la màxima expressio en el sindicalisme falangista i en la democràcia orgànica cinicament preconitzada darrerament per els sostenidors de Franco, que representen avui el darrer reducte feixista al mon.

Si jo arribés a la conclusio que el socialisme no és aquell que em varen ensenyar, sino que és aquesta cosa emfarfegada i maquiavèlica que a la llarga no significa altra cosa que un « surtu per a posar m'hi jo », automàticament deixaria d'ésser-ne per a convertir-me en un social-emancipador de la dignitat humana atropellada, adés i ara, pels trapellos de tots els temps.

Per a evitar aquestes degeneracions cal donar agilitat interna i combativitat externa a la nostra organitzacio, cosa realment que no feien els meus mestres en el seu temps, pero procurant no tornar a caure en nous paranys com els pretesos « moviments de masses », que tan engresca encara a molts militants, i els qual no son altra cosa que l'aplicacio de concepte burgès de la democràcia que consisteix en mantenir sol·ra una minima part del cos col·lectiu per a obligar els restants a gravitar segons el capricі dels menys. La democràcia socialista, tot al contrari, és la posta en marxa de tots els seus components en qualsevol moment i sense excepcio de cap mena.

L'home és la cèl·lula de la col·lectivitat. Si l'home és negat, minimitzat o anul·lat, la col·lectivitat no és orgànica ni justa. I si no és justa no representa a la democràcia, anomeni's com es vulgui, i menys encara al socialisme.

Funcio social dels tècnics

per Antoni PLANAGUMA

EN mig del capgirament que l'industrialitzacio ha produit en els conceptes socials de la humanitat, cada dia es destacada més la responsabilitat de la funcio dirigent dels tècnics, encarregats [illegible] tifics.

A mesura que l'home ha eixamplat els seus coneixements sobre els principis bàsics en els quals reposa el gran edifici de la ciència moderna, han sorgit, en un moviment accel·lerat, noves formes d'utilitzacio de la matèria. Hom ha après a servir-se millor dels fenomens fisico-quimics, a provocar-los, retardar-los o anular-los, a bridar-los, en una paraula, per a servir, almenys teoricament, al benestar social. L'augmentacio de les fonts de riquesa i la disminucio del nombre d'elements naturals sense utilitat, és, ja actualment, tan considerable, que ha esdevingut anacronica la teoria del dret a unes diferències socials, basades en el profit incontrolat de la riquesa per part d'une minoria.

Puix que el valor de les coses està en relacio directa amb el seu grau d'utilitat profitosa a la persona humana, és evident que res valdria res, sense que la llur mobilitzacio en un ordre eficient n'hagués estat executada pel propi treball humà, producte de l'esforç manual, veritable artifex de l'humanal benester.

Aquest axioma fonamental, és el pern sobre el qual gira l'evolucio de les idees socials. Hom s'acosta a la dignificacio de totes les professions, perquè totes elles tendeixen a la mateixa finalitat, que és fruit d'un complexe de fucions.

Fer de manera que cada home ocupi amb igual dignitat les funcions per les quals està capacitat, sense influències de clan i d'avantatges materials d'origen hereditari, sense entraves a l'iniciativa particular, sense un guany ultratjos per desmesurat, sense encimar-se trepitjant els altres, és l'ideal de [illegible]

La cooperacio en un clima de cordialitat i de confiança lleial de les dues branques d'esforç humà, l'esforç intel·lectual i l'esforç manual, és a la base de la pau social.

De fet, hi ha una neta orientacio encaminada a trobar aquest estat d'equilibri.

No obstant, és corrent encara, i sobretot a casa nostra, de classificar les professions intel·lectuals, i entre elles la professio d'enginyer, en un ordre social mal definit.

No parlem, ben cert, dels *capitans d'industria*, dels homes de negoci, que han passat per una disciplina universitària o d'escola tècnica, i que exerceixen especificament una funcio capitalista. Parlem, com tothom comprendrà, dels que retiren un benefici directe i exclusiu de llur esforç professional.

Les Associacions d'activitats intel·lectuals, han restat, en general, aillades de tot contacte intim amb els Sindicats de Treballadors. Han mancat, podriem dir, d'una ampla visio de la realitat economica moderna.

Han estat una cleda, un redos, agrupant les individualitats segons les caracteristiques de les diverses disciplines escolars. La barreja d'interessos particulars a cada un dels seus components no pot ésser més manifesta. Aixi, els problemes a resoldre per aquestes Associacions, han estat quasi sempre, per a defensar davant l'Estat unes questions de competència, per a preparar uns Congressos Tècnics, i l'estudi d'alguns plans d'industrialitzacio o d'organitzacio economica. L'abast de la llur actuacio ha estat limitat per la preoccupacio capital de no refregar l'« statu quo » clàssic de l'ordre social en vigor.

Hom pot demanar-se el perquè d'aquesta passivitat — quan no la preocupacio — d'un tan gran nombre de tècnics davant les questions socials, i el desconeixement de la influència que tenen en la vida economica i industrial. Per què no s'ha comprès més aviat, llevat d'algunes minories, l'enganyadora comoditat d'un standing de vida superior, fictici fins a cert punt, i l'interès d'una actuacio col·lectiva sobre la mateixa linia de força dels Sindicats del Treball?

El fet prové de tres causes diferents:

A. — La concepcio erronia de l'abast que cal donar al *mon del treball*. Cal desterrar el sentit massa generalment acordat a la paraula *treballador*: pejoratiu, gosariem dir, quan les classes benestants volen designar els obrers manuals, que consideren com a llurs servidors; insuficient i exclusivista quan els obrers manuals l'empleen per a designar-se a si mateixos.

(Segueix pàgina 3)

« *Renovar-se o morir* »

Dibuix de Mondragon

Notes i Comentaris Politics

Franco vol convertir el suicidi del seu règim en un suicidi col.lectiu

De la mateixa manera que el règim nazi, a Alemanya, on la seva fallida ha portat el país a un estat de desastre, de desolació física i moral al poble alemany, el règim franquista va pels mateixos camins.

La situació interior de la Península, sobretot a les zones industrials com la de Catalunya, ha entrat en una de les fases pitjors d'ençà de la guerra civil. Hi ha un ofegament econòmic del règim, per part sobre tot dels anglesos, al no servir-li carbó i altres combustibles que li son indispensables. Els obrers treballen tres dies à la setmana, els productes han augmentat de preu. La manca d'energia i la impossibilitat de fer rutllar les centrals tèrmiques, paralitzen la producció. Comencen a mancar molts dels articles que ja estaven racionats. Unes darreres disposicions redueixen enormement el transport ferroviari, també per manca de carbó, la qual cosa paralitza el repartiment i la circulació dels productes. La comissió de compres que hi havien destinat els americans i que hauria facilitat a Franco la possibilitat de divises, ha abandonat Espanya.

Sorda però persistent, s'està menant una acció econòmica contra Franco, sobretot per part del Govern anglès, des de que hi han els laboristes. La situació esdevé horrible per a la població i l'obliga més que mai a considerar la seva salvació en relació amb la caiguda de Franco. Ja no son solament les masses treballadores, sinó la pròpia burgesia i el comerç, els que es donen compte que, per a sobreviure, han d'accelerar la caiguda de Franco. La mateixa gent del règim manifesta la necessitat de la sortida de Franco i els perills que un retard podria produir en l'agravació de la situació.

Ara cal que les organitzacions polítiques d'oposició donin el darrer cop de coll per a situar el problema en un terreny d'hostilitat més evident, més profund, per a que arribi a fer insostenible l'estat actual de coses. Cal que, sense perdre temps, s'organitzi una resistència interior activa, un cúmul de petits actes d'hostilitat, encara que siguin individuals, que situïn el nostre problema en un pla de preocupació internacional que obligui a un isolament absolut del règim franquista amb l'exterior. Els nostres companys de Front de la Llibertat han iniciat, a l'interior i la seva extensió a l'opinió mundial, una « Campanya d'hostilitat popular contra Franco i el seu règim ». Suposem que totes les altres organitzacions s'adonaran del moment decisiu que s'està vivint i intensificaran llur acció. Per la nostra part, a més dels nostres companys que lluiten en el front de la resistència, trobaran tot el nostre recolzament i l'aportament de tots els mitjans que puguem donar-los-hi els restem a l'exili.

La F.S.M. contra el franquisme

Guerra perpètua al feixisme, ha declarat la conferència sindical en el moment de convertir-se en Federació Sindical Mundial. El feixisme, factor de tirania, d'opressió, de desordre, de xovinisme bèlic, de voracitat imperialista, serà combatut allà on es trobi amb l'acció potent de l'organització dels treballadors. Franco, dictador feixista rebroll indecent d'uns cadàvers putrefactes, ha estat definitivament estigmatitzat pels representants de 65 milions de treballadors de tot el món.

Sembla que el cinisme imbècil de Franco i la Falange, havia arribat a fer sondejar, a una certa distància, naturalment els medis preparatoris de la Conferència de París, amb la intenció de fer-hi representar llurs sindicats *verticals*. Es fa difícil creure-ho' pero tot és possible d'uns cretins que de Madrid estant dirigeixen els assassinats oficials que es cometen arreu d'Espanya.

En tot cas, la resposta haurà estat ben explícita. El Primer Congrès de la F.S.M. ha aprovat una resolució presentada pels sindicats de les Repùbliques hispano-americanes i signada pels delegats de la Confederació de Treballadors de l'Amèrica llatina i els sindicats de Cuba, Equador, Mèxic i Panamà. Heus ací els termes dels acords presos :

1. — Confirmar la resolució de la conferència de Londres contra el règim feixista de Franco.

2. — Que totes les Centrals Nacionals que integren la F.S.M. reclamin de llurs governs respectius la ruptura de relacions diplomàtiques i econòmiques amb l'Espanya de Franco.

3. — Que les Centrals Nacionals demanin a llurs governs el reconeixament del govern republicà espanyol establert a Mèxic.

4. — Que la F.S.M. prengui totes les [illegible] el règim de Franco i la Falange sigui destruït el més aviat possible i que el poble espanyol recobri, amb l'alliberació, l'exercici de la seva sobirania.

Els delegats espanyols de la U.G.T. i els bases de la Solidaritat de Treballadors d'Euzkadi, han presentat, per la seva part, un document per mitjà del qual es fa una exposició clara i simple de les dades actuals de la situació d'Espanya amb una proposta de resolució tendent a la destrucció ràpida i definitiva del règim franco-falangista.

Franco caurà tan aviat com els acords de la F.S.M. es posin en pràctica. Per la classe treballadora mundial no pot haver-hi interessos de gran potència ni de zones d'influència. Un sol objectiu : la llibertat i el benestar de tots els homes i de tots els pobles.

J. Q.

Internacionalisme o imperialisme

L'acció diplomàtica internacional ofereix l'aspecte d'un combat a diverses represes. La darrera, fins ara, ha tingut lloc en la Conferència dels Cinc que tothom ha coincidit en considerar « un fracàs ». La no-reeixida d'aquesta reunió, ha posat de relleu, per bé que no era cap secret per a ningú, les divergències profundes existents entre els que el lèxic nascut de la guerra ens ha fet conèixer amb l'epitet de « grans ». Aquestes divergències no es deuen — és evident — a una simple qüestió de d'apreciació, a un fet accidental per tal com no estan determinades per una visió ideal, desinteressada de les forces en presència, ni, tampoc, per la color comunista o capitalista dels dos sectors en pugna. Es sobretot una qüestió d'interessos materials, prosàics, dictats per les necessitats nascudes de l'estat caòtic de les relacions entre els pobles ; és l'imperialisme ultrancer que aquesta guerra, com l'anterior, no ha fet sinó acréixer-ne l'esperit de defensa i aguditzar-ne els antagonismes.

Per a nosaltres, socialistes, el motiu d'aquestes discrepàncies — discrepàncies que no exclueixen, de cap manera, noves enteses i altres tantes ocasions de pica-baralla entre els « grans » — no s'enclou en una qüestió simple de voluntat i de bona fe. La no entesa d'aquest moment, no és altra cosa que l'expressió de les contradiccions permanents del sistema capitalista que, totjust acaba la guerra contra el feixisme, sulquen de nou les terres sacrifiades d'Europa dipositant-hi el gra malestrue que farà néixer una nova conflagració.

Es sota aquest angle de mira, angle que ens clarifica qualsevulga posició, qualsevulga actitud dels homes representatius de cada estat, que podem copsar tot el sentit de tragèdia que es desglosa de la gran hecatombe que acabem de viure. I sense voler pecar de pessimistes, car considerem l'hora actual la més propícia per al socialisme a Europa i al món, no podem silenciar la gravetat [illegible] silenciar la necessitat, per a la classe treballadora i per al socialisme particularment, de recuperar el temps perdut ; la necessitat de resoldre els problemes interiors de cada poble i del conjunt, prenent de les mans del capitalisme tots els ressorts decisius i, amb ells, l'acció diplomàtica per a donar un cop definitiu al governall de la política mundial. La disjuntiva històrica és : internacionalisme o imperialisme, socialisme o capitalisme.

≋

L'extensibilitat del Govern de la Generalitat

El mal acolliment que ha rebut el Govern de Catalunya entre l'opinió catalana, i per a cercar nous avals a la presència del senyor Comorera en el Govern, els psuco-comunistes maniobren per a decidir el President de la Generalitat a eixamplar la base del Govern. Naturalment, com que son ells els que manen, es tractaria de fer exclusions, cercant les excuses pertinents per a justificar-les.

Ara com ara la perturbació a la política catalana la porten els psuco-comunistes, volent imposar llur política d'exclusions per a satisfer llurs interessos de partit. I aconsegueixen, lamentablement, que les personalitats catalanes i altres organitzacions els facin el joc. Per a això empren diferents mitjans : el xantage, l'esfereiment polític i aquesta cantarella, que la porten fins a l'obsessió, de feixistes i trotsquistes.

Els comunistes d'altres països han arribat a fer reaccionar les altres organitzacions contra d'ells. Els de Catalunya és veu que han trobat un camp més masell i més vulnerable. Tot dependrà que el President de la Generalitat i les organitzacions i personalitats que els resta sensibilitat política, no es deixin entabanar de nou.

Nosaltres creiem que el problema no ha de plantejar-se d'aquesta manera, sinó començar per definir exactament quin tipus de Govern vol conseguir-se : Govern de concentració nacional o Govern d'extensió presidencial a base de personalitats. El que importa és les característiques del Govern per a que aquest pugui sentir-se recolzat o no, pugui tenir l'acceptació de tots els catalans i llur col·laboració incondicional la qual cosa no s'ha produït ara. Quan tothom demana que s'aconsegueixi un Govern que tingui l'acceptació de tots els catalans, és perquè n'hi ha veritable necessitat, i és perquè respon l'imperatiu de l'hora històrica. Si ai no se sap veure, aquesta voluntat de cohesió no per això deixarà de perdurar, i cercarà, pel seu compte, els seus homes i les seves institucions, en els quals dipositi aquest sentiment de cohesió que instintivament sont necessari per a continuar el seu combat contra Franco. Si la salvació no se li vol donar per un costat, la trobarà en un altre, en la que neixi de l'interior ; i seria lamentable que les dues concepcions s'enfrontessin.

Ningú altre que els psuco-comunistes son avui l'esca d'aquesta perturbació. Ningú planteja l'exclusió d'ells. I son ells sols els que plantegen, per necessitats pròpies de llur organització, l'exclusió d'altres. Son ells, avui, que amb llur actitud impedeixen la unitat, i, pitjor, encara, que portaran el trencament entre l'interior i l'exili. Si [illegible] trobessin concomitàncies i « managers » en les altres organitzacions, quan veurien que llur insistència és mal acceptada i no reeixeix, acceptarien comportar-se com els altres i deixarien de banda llurs absurdes pretencions particulars.

No sols és una qüestió d'ètica política, que avui se la planteja tot el món, sinó que és una necessitat nacional per a la lluita contra Franco l'enfrontar-se amb aquests procediments. Es perquè troben homes i organitzacions febles i vacil·lants, que aquests mètodes prosperen.

França ha votat

França ha votat. El sentit polític dels resultats electorals es net i categòric. El Socialisme ha triomfat en tota la línia. El sistema electoral ha permès que cada partit es presentés amb la seva fisonomia particular sense, per això, alterar el triomf esclatant de l'obrerisme.

El Partit Comunista s'ha revelat un dels tres grans partits polítics de la França de post-guerra. La victòria S.F.I.O., més íntima, té una significació profunda i dona el to responsable de la gran fe renovadora que anima al poble francès. El M.R.P. ha sortit de les urnes com el gran partit conservador de la IV República, en detriment dels radicals i altres organitzacions de dreta. El programa C.N.R. que tots tres partits han presentat als seus electors respectius, serà, sens dubte l'element de cohesió més essencial que permetrà a la França, fins a les properes eleccions, fer una tasca eficient i digna del seu alliberament.

Més significativa que la desfeta radical, l'elecció dels tres cents diputats socialistes i comunistes ens dona la tònica d'aquesta consulta electoral: França, la França d'avui està, amb l'Europa pel socialisme, decididament disposada a una política de renovació, decididament disposada a marxar vers un avenir social més just i més equitatiu.

Amb el seu vot, França ha afegit un nou tret a la fisonomia político-social de l'Europa de demà. Europa socialista. Europa nova.

Afirmacions capcioses

per Josep CANAL

Hi ha qui afirma que el socialisme està en fallida, que ens trobem davant una liquidació general del pensament socialista.

Jo vinc a proclamar, des d'aquestes columnes, que aquesta afirmació és del tot capciosa. Car mai el pensament i la idea socialista ha despertat tant interès com avui, en el si de les masses productores. El que és cert — no cal confondre's —, és que en el curs del temps hi han posicions i tàctiques superades i, naturalment, s'imposa llur revisió. El fet d'anar a aquesta revisió suposa renegar del marxisme revolucionari ? De cap manera.

En la situació actual, correspon una nova actitud tàctica que no pressuposa pas un trencament amb el passat. Podriem dir, en altres termes, que aquesta serà la nova fase que ens permetrà d'aconseguir un desenvolupament eficaç de l'ideal socialista, que, de perseverar en un doctrinarisme sectari, no aconseguiriem. Car les grans masses populars, obreres i camperoles, que vindran a incorporar-se d'una manera decidida a les files del socialisme, no hi vindran totes — és de prevenir — enamorades de les nostres teories. Son massa les calamitats públiques a fer front per què aquestes legions de treballadors es parin en teories. Altrament, com deia Jaurès : « el que ve al socialisme per la teoria, per la teoria se'n va ». Dit això, em resta proclamar ben alt, per tal que, passant del més antic al més jove militant de la gran família socialista, sàpiguen que tenim una fe absoluta en els destins del socialisme, i que posseïm una visió ben clara de la missió historica del proletariat, i que, del record dels nostres màrtirs, en farem una rao més de la nostra lluita. Les noves generacions polítiques de la classe obrera, a la llum de l'experiència d'aquests darrers anys i de la crítica dels errors soferts, el que volem és arribar — després del corresponent periode de discussió, — a una total coincidència entre totes les forces que senten el socialisme. A aquest fi, cal que aprofitem, tots sense excepció, aquesta tribuna que ens brinda el Moviment Socialista de Catalunya per tal de portar a terme aquesta important tasca en benefici del socialisme i del proletariat en general.

ORAN, octubre del 1945

Separatisme, no ; Federalisme

per August PURCALLES

El Moviment Socialista de Catalunya està en plena formació. Es ara, en aquest moment de la seva creixença, que, com els agricultors quan prenen totes les precaucions per tal de dirigir convenientment els arbres joves, hem d'analitzar profundament totes les qüestions abans d'establir definitivament el camí a seguir. Siguem nobles, desinteressats i infatigables per tal d'evitar que l'arbre no adopti inclinacions defectuoses abans de tenir prou consistència.

Es cert que a Catalunya hi ha un cert desgabell polític, un escampall de forces ; que és d'una necessitat punyent canalitzar-les dintre un moviment eminentment obrer, per tal que aquesta força, que deixa d'esser-ho en l'estat en que es troba actualment, ho sigui de veritat, demà, a fi de poder donar solució a tots els problemes que demanen una solució ràpida i justa. Força indispensable per a malbaratar totes les travetes que el capitalisme ens farà.

El M.S.C. ha de fer d'intermediari a Catalunya entre els distints sectors i homes, separats per causes secundàries i a voltes inexistents, i, entre tots, una vegada a casa nostra, aixecar, com un castell majestuós, el gran partit que, d'una manera recta i assenyada, doni satisfacció a les justes reivindicacions que el poble demana.

En el pla peninsular la tasca és fàcil si tots els socialistes ibèrics sabem revestir-nos de comprensió i de respecte mutu. El Socialisme ha de guiar els destins del poble espanyol en l'esdevenidor. (No oblidem que el món s'ha donat compte que el socialisme és la solució actual als problemes plantejats i que amb la victòria laborista s'inicia l'era del Socialisme.) El Socialisme ha d'establir doncs, d'una manera concreta, el seu programa de govern en tots els aspectes i, si accepta de fer d'Ibèria una República d'estats federats, en tots els pobles de diferents costums i necessitats puguin resoldre aquestes amb coneixement de causa, la qüestió restarà resolta. El federalisme és el millor mitjà de relacions entre els pobles ; una volta establert, els socialistes catalans no serem ni més ni menys, en l'ordre nacional, que els altres socialistes d'enllà de l'Ebre, fent obra conjunta per a resoldre tots els problemes de caire general.

Es un cas d'ordre psicològic del nostre poble el fet que mai un partit centralista hagi pogut tenir una acullida entusiasta. Una explicació pot consistir en el caràcter eminentment autonomista i federalista, tant en l'ordre polític com administratiu, del nostre poble.

I ara llegim de nou el títol d'aquest article : « Separatisme, no ; federalisme » Separatisme, que equival a dir una separació entre els que demanen i els altres ; per tant una nova frontera. Es que no n'hi ha prou ? A la meva manera d'entendre, tenint en compte llur utilitat actual, sobren totes. El capitalisme defensa l'existència de les fronteres perquè veu en elles un mitjà d'exaltació del patriotisme mal entès i desbordat dels pobles incults, creant així un odi hereditari entre races i pobles i dificultant l'entesa de la classe obrera mundial. Així, el mot frontera pren el significat espantós i permanent de « guerra ».

Per altra part, una altra utilitat ben trista de les fronteres, és l'escandalós enriquiment de centenars i milers de sangoneres del poble que treballa, distribuïdes en els llocs de passatge oficial amb el nom d' « agències de duanes » ; això i l'existència d'un cos de guardians que, igualment com l'exèrcit creat per a la defensa o l'atac, podrien contribuir a la construcció d'un món millor.

Les fronteres de demà han d'ésser establertes d'una manera natural per la diversitat de caràcter, de tradicions i de vida, deixant el dret d'autodeterminació a tots els pobles.

Els socialistes devem, per tant, no sols propagar l'establiment d'una federació de repúbliques ibèriques, ans encara que el planeta on vivim esdevingui un món de repúbliques federades, sol mitjà que permetrà de donar a la humanitat una estructuració política i social justa, capaç de portar la pau i el benestar per a tots.

Per a la Resistència interior de Catalunya

EL QUE NO US DIRA LA PREMSA FRANQUISTA

El reconeixement del Govern Giral

La Havana. — Els comentaristes de la radio i tota la premsa comenten amb ostensible satisfaccio la decisio presa pel Govern cubà de reconèixer el Govern Provisional de la Republica espanyola.

El general de Gaulle i l'Espanya de Franco

Paris.— En el curs d'una llarga conversa sostinguda amb els periodistes, el general de Gaulle, cap del Govern francès, ha declarat entre altres coses :

« Ja he dit i repeteixo que el govern francès desitja, de la manera més ardent, que Espanya reprengui la vida democràtica i afegeixo que *solament en la via democràtica podran trobar-se* i marxar conjuntament França i Espanya. »

Franco prepara l'ofensiva de tardor

Madrid. — A la fi d'un comunicat fet public en una de les inacabables reunions del govern franquista, Franco afirma :

« S'ha iniciat un vast complot internacional de difamacio contra el règim, pero el govern no deixarà de portar a cap contra aquest complot la seva enèrgica ofensiva. »

La conxorxa de l'Església Catolica i Franco

Paris. — El diari del mati *Le Monde* publica, en la seva edicio del 15 d'aquest mes, un llarg article consagrat a la col·laboracio de la clerecia espanyola amb el règim de Franco. En el curs de l'article es posen de manifest els vincles estrets que en tot moment, i particularment durant la guerra civil existiren entre el falangisme i l'església catolica. L'articulista constata, per altra part, la por dels dirigents de l'església catolica espanyola davant l'eventualitat del restabliment de la Republica, del qual es fa resso l'opinio publica mundial, ja que — segons els catolics — el canvi de règim comportarà les sancions corresponents al grau de col·laboracio que han prodigat al franquisme.

Franco és la riota del mon democràtic

Paris. — La premsa francesa comenta ironicament les mesures dictades per Franco que fan referència a una pretesa amnistia i a la celebracio — « desseguida que les llistes electorals estiguin ordenades » — de les eleccions municipals suara ajornades. En aquest sentit, tots els diaris consideren grotesca la posicio de Franco i reclamen una presa de posicio definitiva de tots els pobles lliures envers aquest règim, « grotesc i fatidic »

Falangista és sinonim de delinqüent comu

Perpignan. — *Le Républicain*, dona compte de les detencions de falangistes efectuades darrerament a Barcelona. L'informacio, d'origen espanyol, indica que les detencions son degudes al fet d'haver trascendit al carrer la participacio dels susdits falangistes en certs delictes particularment escandalosos comesos darrerament a Barcelona.

Els americans lliures, per la Republica Espanyola

New-York. — El Comitè Americà « Per una Republica Espanyola lliure », ha publicat una declaracio en la qual es demana al Govern dels Estats Units de rompre les seves relacions amb el govern de Franco. Aquesta declaracio, de la qual s'ha fet resso la premsa mundial, afegeix : « El poble espanyol espera ansios que els Estats Units el recolzaran en la seva lluita per la llibertat i la democràcia. »

El poble italià contre Franco

Roma. — La premsa italiana comenta l'estat de l'opinio publica del pais, partidària d'un trencament rapid de les relacions diplomàtiques amb l'Espanya de Franco. La premsa francesa, pel seu costat, comenta l'efervescència produida a Itàlia per la repressio menada a cap per Franco contre els antifeixistes italians que es trobaven a Espanya, alguns dels quals han mort en els camps de concentracio franquistes. En aquest sentit, s'ha confirmat la crida feta pel Govern italià al seu ambaixador a Madrid per tal d'obtenir una informacio concreta sobre els fets esmentats.

França no donarà gens de fluid elèctric a l'Espanya franquista

Paris. — El ministeri de la produccio industrial ha fet publica una nota en la qual es fa saber a la poblacio francesa que el govern no facilitarà la corrent elèctrica de la qual Franco té necessitat per a fer rutllar les seves industries

Que ha passat en el consell de ministres del 4-11 d'Octubre?

Per considerar-lo d'un estimable valor documental, particularment per als que lluiten directament contra el franquisme a casa nostra, transcrivim integrament el comentari que publica, amb aquest titol, el diari « Le Monde » de Paris, del seu corresponsal a Espanya, en la seva edicio del dia 20 del corrent :

« El consell de Ministres que s'ha reunit gairebé en permanència, a Madrid, del 4 fins al 11 d'Octubre, ha suscitat un gran interès en el public. La importància de les seves deliberacions responia a la impaciència, cada vegada més gran, que es manifesta en tots els medis, en rao del retard aportat per a realitzar les grans reformes, constantment promeses i sempre ajornades. Es le remarcar que en la mateixa premsa falangista (per exemple en *El Español* setmanari de Falange) hom reconeix la necessitat i la urgència d'un canvi. Un article del diari falangista de Màlaga, *Sur*, s'intitula « Fi del Moviment » ; hom declara en ell que Espanya, per la força de les coses, ha « d'arrenglerar-se », ara, sobre les nacions victorioses, de la mateixa manera que s'arrenglerà de fet sobre els països totalitaris en el moment en que aquests triomfaven arreu.

Els ministres havien estat invitats a prestar jurament de no revelar res del contingut de les deliberacions. Per aixo ningu coneix oficialment altra cosa que allo que ha revelat el govern en una nota oficiosa publicada el dia 12 en la premsa. Hom pot pensar legitimament que aquesta nota reflexa només imperfectament les deliberacions i que deixa de costat un cert nombre de les qüestions que foren tractades.

La declaracio oficial, com hom sap, es refereix principalment a tres problemes :

I. — *Les eleccions municipals* tindran lloc el proper mes de mars. En el mateix paràgraf, hom parla de l'institucio d'un sistama de *referendum* ; el que podria fer creure que aquest sistema seria aplicat sobre la base de les circunscripcions municipals.

II. — *El problema penitenciari* : hom acorda l'amnistia als condemnats per delictes de rebel·lio, *no culpables de delictes de dret comu connexes.*

III. — *Reunio i associacio* : una comissio de les Corts serà encarregada d'estudiar aquest problema, aixi com el problema general de les *garanties individuals.*

La declaracio afirma — com ho havia ja fet el ministre d'afers estrangers, Martin Artajo, en una conferència de premsa el 30 de setembre — que « tot ha de fer-se en l'ordre i sense alterar l'estabilitat del règim ». Adhuc hom precisa : « El govern reafirma la seva posicio anticomunista i la seva decisio de persistir en la linia ideologica i politica començada el 18 de juliol del 1936, data en la qual l'Espanya autèntica ha triomfat damunt del comunisme. »

Cal observar que una qüestio essencial no ha estat examinada : la del règim de la premsa, per bé que el senyor Martin Artajo vagi precisar, en la susdita conferència, que ell era partidari de la llibertat de la premsa i enemic de les consignes imposades. El sol resultat efectiu ha estat fins ara la constitucio d'una comisio de les Corts per a estudiar la qüestio que hom creia des de fa molt temps a punt d'ésser resolta. Sembla que el Consell de ministres hagi previst un sistema que consisteix en substituir al sistema de les consignes i notes d'orientacio el de la responsabilitat dels directors de diari. Es comprèn que aquests, tantejats sobre la qüestio fa unes setmanes, donen proves de molt poc entusiasme per un present d'aquesta natura.

Una altra qüestio sembla que ha estat plantejada : la « neteja » del maquis republicà que subsisteix en certes regions isolades (Astúries, Sierra Nevada, Extremadura), i que ha donat prova d'una activitat augmentada en el curs dels darrers mesos, atacant els posts de guàrdia civil, segrestant funcionaris de l'Estat, etc. Una empresa semblant, de tenir resso a l'estranger, posarà problemes delicats pel govern, en el moment en què afirma el seu desig de clemència.

D'altra part, l'amnistia promesa resta emboloallada d'incertitud. El comunicat oficial no precisa si es tracta dels detinguts politics empresonats encara, ço que seria contradictori amb les declaracions fetes al *Times* pel comte de Marsal, director del patronat de presons, segons les quals no ha tingut coneixement de *cap sentència pronunciada, des del 1939, per motius politics* : no deu haver-hi, doncs, més que detinguts de dret comú a les presons. Es més probable que es tracta d'algunes centenes de milers d'Espanyols que estan en « llibertat provisional » després d'haver estat condamnats per les raons més diverses : pertinència a la francmaçoneria, participacio a les funcions publiques al temps de la Republica, etc.

Cal considerar, aixi mateix, que l'amnistia — o més exactament l'indult — s'aplica a les dues categories més amunt esmentades (detinguts i condemnats en llibertat provisional), pero, essent una mesura de *gràcia*, aquesta no esborra la pena completament ; *particularment, aquesta no retorna als condemnats llurs drets cívics* : aquests restarien, doncs, rellevats de participar en les eleccions.

En tot cas, hom pot considerar com una mesura d apaivagament respecte a l'estranger la *desmobilitzacio de les lleves 1939, 1940, 1941,* que no ha estat anunciada oficialment, encara, pero que ha estat acceptada en principi pel consell. No restarien incorporades més que les lleves 1942, 1943, 1944, ultra la meitat de la lleva 1945, de manera que l'efectiu de l'exèrcit restaria de 420.000 homes.

Pel que es refereix a la *qüestio monàrquica*, evocada a proposit de les declaracions del general Kindelan a l'agència Reuter (que naturalment no han estat publicades a Espanya), s'ha jutjat que valia més deixar correr la cosa. Per altra part hom ha pensat d'aplicar el sistema previst del referendum a la qüestio de la restauracio monàrquica.

Aquestes mesures seran suficients per a apaivagar l'oposicio ? Podem dubtar-ne. A Espanya tothom està convençut que s'ha trigat massa, i molta gent del grup Artajo (catolics liberals, « Pax Romana » Acciò social) *expressen obertament la necessitat de la sortida del general Franco.*

— o —

N. de la R. — Fem remarcar que totes les frases i mots subratllats ho son en la versio original.

Amb el coz a la mà

La profusio d'« Endavant »

En certs medis ha produït un sobresalt aquest esforç de profusio que hem fet d'« Endavant » i que pretenim continuar fins a fer-lo arribar a tots els exiliats i arreu de Catalunya

Algù s'ha queixat de què hàgim trencat l'inviolabilitat de domicili a l'enviar « Endavant » a la seva adreça sense que ens el demanés. Si la premsa dels exiliats pogués ésser venuda públicament, aquesta pseudoviolència no seria necessària. Com que no [illegible]xi, i més aviat estem convençuts que l'interès dels mateixos exiliats està en conèixer les opinions de tothom, per tal de compesar-les i fer-se'n una de propia, hem decidit fer arribar gentilment la nostra veu fins al seu domicili.

Ens ho hauria d'agrair, en comptes de sentir malvolença envers nosaltres.

El Butlleti de Solidaritat Catalana

Quan la gent es denà vergonya de presentar-se amb el seu nom corresponent, és perquè no se sent honorada del seu « pedigree ».

A casa nostra els comunistes pretenen sembrar la confusio emprant el nom de « socialistes unificats ». El pitjor del cas és que, els que els ajudaren en la darrera combinacio governamental a Catalunya, es donen vergonya de pòrtar-los al costat si els han de presentar com a comunistes. I es complauen en esquivar el mot i mantenir la confusio de socialistes quan, com en el Butlleti de Solidaritat Catalana, han d'informar a l'estranger de l'activitat politica catalana.

Nosaltres considerariem un bon encert que cadascù es presentés tal com és, i que cadascù carregués amb el mort, quan s'és del mateix enterrament. Per aixo demanariem que, per a evitar confusions, en les publicacions que es facin per a informacio a l'exterior; isobretot el Butlleti en llengua estrangera de Solidaritat Catalana, quan es parli del P.S.U.C., o d'una personalitat d'aquest partit, s'hi afegeixi, entre parentèsi, la denominacio de comunistes, que no creiem sigui cap cosa pejorativa.

Per a les coses de casa nostra, no val tant la pena, ja que tots ens coneixem.

L'organitzacio de la Resistència Interior de Catalunya

(Ve de la pàgina 1)

proves han donat de no merèixer-la. Comprenem que seria una divisio [illegible], enfrontar l'accio de l'interior amb la de l'exili, pero serà bo i encertat que aquella no es supediti a aquesta. Que, més aviat, l'organisme que va a crear-se a l'interior de Catalunya i de la Peninsula, obligui a les institucions i organitzacions de l'exili a un millor comportament. Tothom es reclama, a l'exili, de la representacio de l'interior ; per a posseir aquest aval, cal que hi siguem fidels.

Avui, que, a més dels dos Fronts i C.N.T. que amb tanta abnegacio han sostingut el combat, a casa nostra, hi han sumats els quadres d'altres organitzacions i volen sumar-s'hi ara les joves promocions de l'Esquerra, és a ells, i a ningu més, que els escau el muntar una institucio interior que els representi en conjunt, i que aquesta, sense enfrontar-se amb el Govern de la Generalitat, li influeixi, pero, el to que ha de seguir. Es aleshores que el President de Catalunya podrà sentir-se President efectivament, i podra desligar-se d'aquesta consideracio de militant de partit, que li dona la petita politica de l'exili, que sovint sembla que li imposin.

Cartellera d'*Endavant*

Subscripcio pro « Endavant »

Suma anterior		11.338 fr.
Subscriptors que pagaran una quota regular mensual :		
Fontanet R	dos mesos	50
Aleu J	un —	50
Rovira J	un —	100
Torner B.	dos —	200
Olivé A.	un —	50
Antich M	dos —	100
Pere Junoy	dos —	60
Subscripcio extraordinària :		
Salvador Serra		100
Jaume Coslalls		100
Joan Castellvi		100
Ramoneta Pons		50
F. Prats		40
Una de Sant Andreu		60
Jaume Arùs		1.000
Valls		40
Francesc Ventura		40
Total		13.478

Envieu les subscripcions i donatius per gir postal al Compte courant postal Montpellier n· 496.26, Josep Buiria, 8 bis, rue Ramon Lull, Perpignan, (Pyr-Or.)

Administracio

Preguem a tots els companys que, per tal de regularitzar la marxa del nostre Butlleti, vulguin enviar-nos el més aviat possible la liquidacio dels numeros rebuts.

Endavant

Un exemplar : 5 frs.
Subscripcio de 10 « 60 «

Amb el preu de la subscripcio van compreses les despeses d'envio.

FUNCIO SOCIAL DELS TÈCNICS

(Ve de la pàgina 1)

B. — La divisio dels interessos i de la responsabilitat en la gestio de tota organitzacio de treball en dues direccions oposades, l'una corresponent a la burgesia, l'altra als treballadors.

C. — La idea mateixa de propietat privada, involucrant la de domini il·limitat, de possessio a gratcient dels elements de treball.

En la pràctica, va desapareixent la classe directora més o menys hereditària que governava la vida economica en virtut no ja de les seves qualitats personals o del seu esforç intel·lectual, sino d'aquesta premissa, incontestada durant segles davant la llei, del lliure albir del patro.

Les depressions mundials, produides en l'economia de pau pel desequilibri entre la capacitat de produccio i la capacitat de consum — millor dit : la capacitat adquisitiva de la maioria dels essers humans — ; la necessitat d'assegurar un treball remunerador a tots i a tothom, han creat automàticament un ambient favorable a la persistència d'uns graus d'intervencionisme estatal en totes les manifestacions de l'economia, sorgit brutalment per a fer front a les exigències de la guerra. Paral·lelament es fa sentir l'imperios auxili de l'intervencio dels Sindicats en la gestio economica.

Seria tan com negar l'evidència, d'obstinar-se en una tal independència politica i economica, a desconèixer l'obligada creacio d'unes seleccions, compenetrades dels pensaments vitals que animen la nostra Societat i capaces de comprendre la nostra època i les idees directrius, aixi com els fets que les influeixen.

Per aixo dèiem, al començar, que cada dia es destaca més la responsabilitat de la funcio dirigent dels tècnics.

En l'actualitat, l'organitzacio dels elements de produccio reclama una especialitzacio profunda, uns fonaments culturals i cientifics solids, i tan o més encara, el coneixement psicologic de la realitat socialista.

Els engranatges de l'economia moderna, han de cercar unes solucions que corresponguin a l'interès general. Per tant, es troben indissolublement acoplats amb els engranatges de govern d'un Estat. La connexio entre el fet politic i el fet economic, entre el benestar general i la justicia social, no permet de desglobar aquestes qüestions, com en el passat, i tractar-les independentment.

El problema ha d'ésser resolt, pero, sense esperit de caserna, amb elasticitat i elegància.

La incorporacio dels quadres tècnics en el moviment socialista i sindicalista, confosos els interessos de classe en un interès comu, és un factor important per a l'establiment d'un programa de govern eficaç i equitatiu, que sigui generador de la confiança mutua, del benestar i de la pau.

Antoni PLANAGUMA

L'HORA

(Panorama del moment politic)

Hem rebut el primer número de L'HORA publicacio del FRONT DE LA LLIBERTAT, editada de cara a Catalunya al servei del Moviment de Resistència dels Països de llengua catalana.

El sumari del primer número de l'HORA conté, entre altres informacions de la clandestinitat i de l'exili, un interessant document publicat per la premsa americana sobre les activitats de la diplomàcia americana a Madrid (1940-1944), tres proves de la traicio falangista i comentaris de premsa a l'entorn de la constitucio del Govern de la Repùblica i de Catalunya.

Amb aquest primer número, L'HORA s'ha acreditat com la millor publicacio clandestina catalana. El seu esforç és remarcable i no hi ha dubte que Catalunya li reserva un acolliment entusiasta.

Felicitem els serveis de premsa del FRONT de la LLIBERTAT per la seva tasca resistent i catalana.

Les condicions d'abonaments que se'ns comunica son les seguents : 6 números 35 fr., 12 números 70 fr.

Compte Cheque Postal Montpellier C. 599 43
FONTANET Ramon, 8 bis Ramon Lull
Perpignan (P. O.)

« Campanya d'hostilitat popular contra Franco i el seu règim »

Panorama internacional

La consolidacio de la pau i el socialisme

per Victor CABRÉ

EL moment crucial que travessen els pobles del mon i la responsabilitat que contreu el socialisme, exigeix d'aquest una accio honesta, agosarada, en el terreny de revaloritzar, de considerar amb la máxima atenció el sentit superior que caracteritza l'ideal socialista. En aquest ordre de coses, el socialisme anglès i francès — el socialisme d'Europa i de tot el mon — ha de superar la seva política clàssica de col·laboració. Seria completament negativa, i àdhuc perillosa, una política que deixaria en l'oblit l'interès suprem dels pobles, una política que negligiria el deure de donar una solució als problemes apremiants de l'hora, — el més essencial dels quals és l'estructuració de la nova Europa — tancant-se en una mena d'exclusivisme, bastint entorn d'un programa purament " electorer " la continuitat de la política de la burgesia, política nacionalista, xovina, imperialista.

L'hora present exigeix dels socialistes quelcom més, actituds clares, concrecions essencials i no adhesions platóniques. L'hora actual exigeix el bandejament de totes les fórmules nebuloses del passat que, en més d'una ocasió, han conduit a fressar els límits de la traició.

Es difícil – tràgic axioma — de fer política nacional i de servir alhora els interessos internacionals, no els interessos d'una classe sinó dels pobles que creuen en la pau i en una millor ordenació de la vida comuna. No obstant, aquest fet no és impossible i ens cal afirmar rotundament que correspon al socialisme de portar-ne a cap la seva realització. Es el socialisme l'unic que, a la capdavantera de totes les concepcions modernes, portat per una convicció, per un ideal i per un raonament assenyat, pot transformar aquesta necessitat en una concreció definitiva.

Les reunions dels « grans », dels petits i dels mitjans, s'enquadren massa bé en l'àrea de les fórmules de relació capitalistes per què puguí merèixer-nos confiança l'eficiència de les mateixes. El socialisme, en el poder i fora del poder, ha de trobar noves fórmules, les úniques adients que es troben a l'abast de la nostra força i de la nostra voluntat

Les reunions que tenen lloc actualment a la recerca de fórmules d'entesa entre els pobles, estan, per les raons abans esmentades, impregnades totes elles d'un irresoluble anacronisme ; és a dir, són la negació tàcita de tots els arguments que durant anys han servit per a justificar l'acció armada contra els països totalitaris. Ens trobem avui abocats de nou en el terreny d'una lluita per zones d'influència i, en aquest sentit, es minimitza i àdhuc es nega el dret i la personalitat d'un munt de petites nacions en el quadre dels grans interessos capitalistes. Per altra part, s'arriba a la concreció de blocs que ja existien en potència, vinclats tots ells al centre neuràlgic del qual depèn la própia existència d'aquests pobles.

Aquesta presa de posicions fa que, pràcticament, s'atenti contra els principis essencials del dret dels pobles i es negligeixi la defensa de llur llibertat. Eus ací perque, a hores d'ara, a Espanya, a Grècia, a Italia, per a no citar més que aquests tres noms, tots ells sinónims de tragèdia i de dolor, a desgrat d'haver-se acabat la guerra, el poble no ha pogut manifestar lliurement les seves volences. La raó, d'una evidència diàfana, la trobem en la contradicció a la qual es veuen abocats els homes que, a desgrat de llur etiqueta i d'haver passat a ocupar els llocs que usdefruiten per l'ideal de solidaritat que han sabut despertar en les masses, no saben sortir de l'órbita dels interessos imperialistes de llurs respectius països.

L'hora socialista ha sonat. Probablement, un rera altre, tots els pobles d'Europa seguiran el camí que ha assenyalat el poble anglès, capdavanter d'aquesta lluita pel progrès i per la pau. Probablement, com a Anglatetra i a Noruega – França està decidint el seu camí a l'hora d'escriure aquestes ratlles — Bèlgica, Holanda, Suècia, tots els pobles que disfruten del dret de poder determinar lliurement llurs destins, seguiran el mateix exemple. No dubtem que aixi mateix tindria lloc a la Península, si el poble podia manifestar liurement la seva voluntat. D'altra part, a Austria i a la mateixa Alemanya, segons ens informa la premsa socialista, els partits socialistes reneixen, de mica en mica, plens d'entusiasme i de plètora.

Són aquestes les condicions més favorables per a portar a cap una obra efectiva d'organització dels pobles i de la pau. El capdavanter d'aquesta creuada, ens cal reconéixer-ho, hauria d'ésser el socialisme de l'Europa occidental, recolzant-se particularment en el partit laborista anglès i el partit socialiste francès. Aquests dos partits han d'enfortir la seva base propulsora facilitant l'acció socialista arreu d'Europa, esdevenint capdavanters en l'obra emancipadora dels pobles, ajudant sense subterfugis als paisos subjugats per qualsevuga mena d'imposició a recobrar plenament llur llibertat, ajudant al restabliment de la República a Espanya, facilitant la ràpida instauració de la democrácia a Itália i a Grècia, donant la mà a les democràcics incipients d'Austria i d'Alemanya, encarnades per les corrents socialistes. En aquest sentit acceptem i preconitzem l'intervencionisme, l'iniciativa activa del socialisme occidental — des del poder i fora del poder — prop dels pobles vençuts en la guerra. I els acceptem perquè creiem que aquests poden ésser els mitjans pràctics per a arribar a consolidar la pau a Europa i alhora establir les garanties de la nova democràcia socialista, enfront de la concepció envellida d'una societat de nacions característica de rivalitats, d'esquarterament de pobles, de nous ferments de guerra.

El socialisme ha de crear les condicions d'una veritable entesa dels pobles europeus, i àdhuc mundials. I això només pot fer-ho d'una manera : prenent de les mans del capitalisme els instruments de direcció dels pobles, primerament en l'ordre interior de cada país i, després, necessàriament, prenent la responsabilitat de la política internacional, dirigint els organismes de seguretat que, avui, segueixen essent monopolitzats pel capitalisme. Es així, resolent els problemes europeus i mundials dins de l'interès comú dels pobles, que el socialisme acabarà amb els compromisos i malentesos existents i farà possible, demà, una entesa amb la U.R.S.S., entesa que exigirà a l'ensems una conducta clara i lleial de la Unió Soviètica i allunyarà per desplaçades i mancades d'efectivitat tota mena de terboleses i maniobres.

Tothem, tots els catalans de l'exili, han de col.laborar economicament en la nostra obra, venint a engrossir les llistes de donatius regulars o extraordinaris per " Endavant ".

Cada llegidor d' «Endavant » ha de difondre el nostre pensament donant a conèixer el nostre setmanari i facilitant-nos les adreces de les coneixences i amistats.

Cada subscriptor d'« Endavant » ha d'aportar un nou subscriptor.

Un nou subscriptor permet de publicar i repartir dintre Catalunya DOS números de l'edicio miniatura

---

FRONT DE LA LLIBERTAT acaba de fer el primer tiratge dels pasquins destinats a ésser fixats per totes les contrades de Catalunya, de València i de Mallorca.

S'està editant el segell, reduccio del cartell tirat a quatre tintes, destinat a la recaptacio de mitjans economics per a la Resistència.

Tots els catalans de l'exili, tots els homes lliures, han de prendre part en aquesta « Campanya ». Tothom ha de col.laborar en aquesta obra.

UN segell venut a l'exili és UN pasqui fixat a Catalunya

Avis a les nacions

Franco és insolvent

per J. ROURE I CLAVÉ

UN dels primers actes de govern del Gabinet Giral, ha estat el de fixar la seva posicio respecte al problema de Tànger suscitat per la política irresponsable de Franco. Espanya té, a Tànger, interessos tradicionals que exigeixen la seva presència. I és d'esperar que els « Cinc grans », per mor de resoldre definitivament aquest problema, ho tindran en compte i deixaran, als representants de la República espanyola, una plaça d'acord amb la preponderància que li conferia l'estatut del 1928.

El gest politic del Govern Giral no ha passat desapercebut ni en els medis emigrats ni en els de l'interior. Les seves manifestacions proven el sentit de responsabilitat del govern republicà i la seva ferma voluntat de fer-se el resso i el defensor de tots els interessos espanyols per damunt dels actuals dirigents de l'Espanya franquista.

De per si sola, aquesta actitud ens plau, i tota politica que tendeixi a perpetuar-la com a norma de conducta, mereixerà la nostra adhesio. Tant catalans com espanyols, en tant que republicans i socialistes, tota accio dirigida a contrabalançar la politica de concessions vergonyoses que el franquisme ha iniciat per tal de mantenir-se al poder, àdhuc en perjudici dels interessos de la nacio, mereix la nostra aprovacio.

Insolvent i politicament irresponsable dels seus actes, el franquisme cerca les ocasions d'entrar en relacio amb els demés països i de fer-se ben veure d'aquests a força de concessions i d'avantatges economiques prodigades amb una generositat tant escandalosa que solament la por del seu proxim esfondrament fa comprensible. El Govern de la República ha d'estar amatent a aquest nou xantage del franquisme i no ha de perdre l'ocasio d'intervenir-hi cada vegada que les circumstàncies ho exigeixen o ho aconsellen. Al marge de la seva voluntat d'unificar esforços i d'ésser la confluència de tots els neguits antifranquistes, la missio de salvaguardar els interessos espanyols i de fer-se'n el guardià insobornable, l'honora i l'enalteix als ulls de tot el mon democràtic. I estem segurs que les nostres paraules reflexen el pensament, no solament de tot el moviment exilat, ans encara el de la immensa majoria dels nostres compatriotes que, a l'interior del país, sofreixen el jou feixista.

La formacio del Govern Giral ha estat una passa endavant, vers la reconquesta de les llibertats dels pobles ibèrics, feta amb aire decidit i concencios. Sense entrar en detalls sobre els possibles canvis que puguin fer-se-hi, canvis desitjables sobretot en el sentit de donar-li una base més àmplia i un caràcter més cohesionat, el Gabinet, republicà ha estat acollit per l'opinio politica mundial amb la immensa satisfaccio de poder constatar que, finalment, la causa de la República espanyola entrava en el bon cami pels seus propis mitjans. La premsa democràtica de tots els països ha posat de relleu llur simpatia pel nostre combat. Partits i organitzacions d'arreu del mon ens han palesat, en aquesta ocasio, els seus sentiments de solidaritat. Sense pervenir a monopolitzar-la completament, la nostra causa manté l'opinio pùblica del mon sencer en un desvetllament permanent.

I per què el Govern de la República no hauria d'aprofitar aquestes circumstàncies favorables per tal d'irrogar-se la responsabilitat exclusiva dels interessos espanyols, tot fent comprendre als governs estrangers que solament una politica justa i equitativa podrà obtenir ulterioment el seu assentiment ?

El moment és adient i les ocasions no manquen.

Tot darrerament, encara, la premsa ens posava sota els ulls la signatura d'un recent acord comercial entre la França i l'Espanya franquista. En si, l'acord és desfavorable als interessos espanyols. No és pas l'unic. Qui més qui menys ha cedit a la temptacio de fer negoci amb Franco persuadit de què la signatura d'un tractat acceptat voluntàriament per ambdues parts, ho justifica tot. Aixi, els E. E. U. U., Anglaterra i França, creient-se a l'ampar, no han refusat treure profit de la situacio politica d'un poble a qui les circumstàncies placen en condicions d'inferioritat manifesta. L'exemple vol ésser seguit per les petites nacions : Bèlgica i Itàlia es disposen, per la seva banda, a negociar amb Franco pactes i deutes que seria dificil endossar a la República. Miserables de per si mateixes, les condicions de vida dels nostres compatriotes s'agreugen a cada un d'aquests tractats. Què pensa fer el Govern Giral ?

Com per la qüestio de Tànger, el Govern Giral té plena autoritat per a prendre posicio sobre tots els problemes que planteja la política irresponsable de Franco. Els interessos d'Espanya son els interessos de la República. I la República no pot creuar-se de braços davant les maniobres franquistes els objectius de les quals son, manifestament, obstaculitzar, en el terreny economic, el seu futur desenvolupament.

Una accio d'aquesta naturalesa no mancaria ni del recolzament decidit de la premsa i de l'opinio mundials ni de l'adhesio entusiasta de tots els pobles ibèrics.

L'Espanya franquista esta en liquidacio. Ni politicament ni economica, res del que es tracti i pacti amb Franco no pot tenir continuitat si en principi no s'acorda amb l'esperit que anima a les nostres institucions republicanes. La manca de perspectives dèl règim que actualment impera a Espanya posa al descobert la base falsa de tota la politica interior i exterior de Franco. Demà, dins d'unes setmanes ,dins d'uns mesos ,pero inevitablement tard o d'hora, la República regirà novament els destins de la Peninsula. Què esdevindran aleshores tots els tractats concertats amb Franco ?

El Govern Giral no pot deixar de posar en guàrdia a totes les nacions avisant-les del perill que comporta tota politica de relacions amb el franquisme. El seu deure es preveure i evitar futurs incidents, denunciant des d'ara la politica de concessions del franquisme i sostreure's a tot compromis posterior. Franco és insolvent. El franquisme és politicament irresponsable. La República espanyola no reconeix ni a l'un ni a l'altre autoritat per a negociar i tractar en nom d'Espanya amb les potències estrangeres.

No és això el que s'acostuma a fer en casos semblants, entre la gent honesta ?

Tot caminant

EL COLL DELS ISARDS

per Enric BRUFAU

EL sol treia el cap per damunt del fil d'una serra vestida d'herba verda ; era un sol congestionat, pletoric de vida, i en canvi, se'n anava a la posta. El meu amic i jo caminàvem lentament i un panteix monoton ens feia companya. A l'esquerra nostra un rierol que cantava cançons de muntanya, cronometrava el temps i la vida d'aquells gegants immobils, i que jo crec de natura reflexiva. Ni un mot, silenci plaent d'obaga i el cruixir manyac de les tiges de fenoll, victimes del frustat Deu Home, i fèiem via serres amunt, cadascù pensant amb les seves coses. Sobtadament, dels llavis de l'amic s'envolà una paraula flonja i grassa, musical i manyaga : « Mare ! », i la conversa ja fluia sense esforç i docil. El nostre pensament havia traspassat la carena més alta i entrava Pàtria endins. Només hi véiem cares conegudes que fa temps voliem reveure i retrobar, i eren les mateixes de sempre, pero, flagellades pel dolor, els ulls deixaven rodolar la darrera llàgrima, els cabells eren la perllongacio de la neu del Coll dels Isards i els llavis esdevenien rojos per moments abrasats per un foo reviscolat per l'esperança. I ens deien : « Què feu ?... » « Encara no s'acaba ? » « Uniu-vos, si us plau, » « Si, si, ja ho sabem que el mon sencer és socialista. I nosaltres que volem pau, solament en ell creiem poder-la retrobar. Pero, uniu-vos i no renunciéu, a la condicio de catalans. Sigueu-ne de catalans. No us deixeu entabanar per concepcions foranes. No vulgueu ésser conills d'indies de cap estat estranger; sigueu catalans, fills d'una pàtria que ha estat la primera del mon modern a regir-se democràticament : la dels Consulats de Mar, la del primer Parlament d'Europa. Sigueu catalans, i espandiu, si cal, entre els germans de la Peninsula, aquesta alenada de socialisme que ens és propia. Aleshores, la veu del meu amic, talment un bleix del vent acaronant una fulla d'arbre, digué : « El vostre patriotisme és xovi, exagerat, i potser una mica carrincle. No veieu que sem la finestra oberta de l'Europa del sud ? No veieu que res del que passa no ens pot ésser indiferent ?...» I hauria continuat el seu raonament, si jo no hagués parlat en veu alta per a dir, reprenent les reflexions dels meus germans : — I el partit socialista peninsular, nasqué a Reus ; i la Unio General de Treballadors, a Catalunya ; i la Confederacio Nacional del Treball, igualment, i el cim més alt dels Pireneus, és català, i tot caminant hem de seguir els camins nostres, els camins de Catalunya.